

– Svekker respekten for hellige rom

14.4.2023

Regjeringen ønsker å forebygge kirkeasyl. Ledelsen i Den norske kirke, Norges kristne råd og Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn er bekymret for at respekten for hellige rom og religiøse uttrykk svekkes.

Preses i Den norske kirke, Olav Fykse Tveit; generalsekretær i Samarbeidsrådet for Tros- og livssynssamfunn, Ingrid Rosendorf Joys; generalsekretær i Norges kristne råd, Erhard Hermansen.

Regjeringen har vedtatt en engangsløsning om oppholdstillatelse til utlendinger som har sittet i kirkeasyl i minst fem år. I den forbindelse har Justis- og beredskapsdepartementet i dag sendt ut en pressemelding hvor det framgår at regjeringen ønsker å forebygge nye tilfeller av kirkeasyl. Vi er bekymret for at dette bidrar til å svekke respekten for hellige rom og religiøse uttrykk i samfunnet.

Respekt for det hellige

Departementet minner om at kirkeasyl ikke er noen formell ordning som er regulert i lov eller forskrift. Dette er riktig, men det er en misforståelse når det videre sies at «I praksis oppstår kirkeasyl når noen tar opphold i et kirkerom for å unngå uttransportering etter rettskraftig vedtak i saker om søknad om asyl eller oppholdstillatelse». Vår forståelse av asylinstituttet er en annen. Det bygger på en tusenårig tradisjon hvor mennesker i en desperat livssituasjon søker til et hellig rom for beskyttelse. Kirkeasyl dreier seg ikke om å unndra seg lov og rett, men oppstår når noen søker tilflukt i et trygt rom for hvile, ettertanke og realitetsorientering. Det er enkeltpersoner som ved å bli værende i kirkerommet, etablerer kirkeasylet.

Kulturendring

Vi deler departementets ønske om at kirkeasyl ikke blir nødvendig og at eventuelle tilfeller avvikles så raskt som mulig. Men det er en verdi i et livssynsåpnet samfunn at det finnes religiøse rom som er annerledes enn de sekulære og som vi som fellesskap forholder oss til på en særlig respektfull måte. Inntil ganske nylig var politiet instruert til å ikke hente mennesker ut av kirkerom ved bruk av tvang og vold. Dette var et uttrykk for samfunnets respekt for kirkerommets hellighet. Våpenhusene i de gamle kirkene vitner om en lang tradisjon som ordensmakten har respektert.

I pressemeldingen heter det at «skulle (det) oppstå nye tilfeller av kirkeasyl, skal sakene løses i tråd med politiets vanlige rutiner.» Vi har tillitt til at politiet opptrer med profesjonell varsomhet som tar hensyn til enkeltmenneskers integritet og situasjon.

Vår bekymring handler derfor ikke om politiets konkrete håndtering av asylanter, men om en kulturendring hvor respekten for religiøse uttrykk og hellige steder svekkes.

Justis- og beredskapsdepartementet skriver i brev til Politidirektoratet at «Departementet legger til grunn at håndtering i samsvar med alminnelige regler og retningslinjer innebærer så skånsom fremferd som mulig, herunder minst mulig bruk av makt og, så langt mulig, med respekt for kirkerommets særlige stilling.» Vi er glade for at kirkerommet nevnes særskilt, men vi ville forventet en sterkere formulering ut fra de forsikringer vi fikk i møtet med departementet i dag.

Konstruktiv dialog

Vi har i lang tid hatt en konstruktiv dialog med myndighetene om kirkeasyl, og dette samarbeidet er en av årsakene til at kirkeasyl i dag er ytterst sjeldent. Vi vil bidra med veiledning og kompetanse i våre miljøer for å unngå at eventuelle framtidige kirkeasyl blir langvarige. Samtidig vil trossamfunnene alltid ta vare på mennesker i nød, og hjelpe dem til en realitetsorientering og til å møte rettmessige pålegg fra myndighetene.

Vi ser fram til en videre dialog med Justis- og beredskapsdepartementet, ikke bare om kirkeasyl, men om flere saker som angår tros- og livssynsfeltet.

Oslo, 14. april 2023

Preses Olav Fykse Tveit, Den norske kirke

Generalsekretær Ingrid Rosendorf Joys, Samarbeidsrådet for tros – og livssynssamfunn

Generalsekretær Erhard Hermansen, Norges Kristne Råd